

6th Floor

מרחב מפגש, למידה ותרבות
לאנשי מקצועות הטיפול והרפואה



מרכז רפואי העמק
רפואה מתקדמת בדיוק בשבילך



בין וינה לבייג'ינג

יחסי גוף-נפש בפסיכותרפיה בת-זמננו

שמחים לעדכן כי הספר שלנו "בין וינה לבייג'ינג" צפוי לצאת לאור בהוצאת 'הקומה השישית' במהלך 2024.

הספר הינו אסופת מאמרים דיאלוגית, שעוסקת ביחסי גוף-נפש בפסיכותרפיה בת-זמננו תוך התייחסות לנושאים ייחודיים שמחברים בין שפות טיפוליות ופרקטיקות שונות. הספר נכתב על-ידי צוות חשיבה אינטרדיסציפלינרי של אנשי מקצוע שנפגש לאורך שנים בהן התנסה, חקר ודן בשאלות הנוגעות לשילוב בין אשפוז פסיכיאטרי לבין רפואה משלימה, בין טיפול במוסד ציבורי לבין טיפול בקליניקה פרטית, בין פסיכואנליזה, פסיכותרפיה פסיכודינמית, פסיכולוגיה, פסיכיאטריה ואנתרופולוגיה לבין בודהיזם, זן-בודהיזם והגות סינית (דאואיזם). דרך שהייה באזורי ה'בין' ל'בין' והשיח הדיאלוגי הממושך - נוצר ספר שפורש מרחב מרובד בין מערב ומזרח.

כצעד מקדים להוצאת הספר לאור, גיבשנו סמינר המוקדש לפרקי הספר. **הסמינר יאפשר להכיר את התכנים, את הכותבים, ואת הדיאלוג החי בין הכותבים, שממנו "נולד" הספר.** הסמינר יכלול 5 מפגשים עם כותבי הפרקים - בפורמט של הרצאה ותגובה - ומפגש שישי עם עורכת הספר שיכלול סדנת כתיבה על יחסי גוף נפש. משתתפי הסמינר המלא יזכו להיות הראשונים להיחשף לתכנים אלו, ויקבלו גם הטבה ברכישת הספר עם צאתו.

6 מפגשים | ערבי חמישי | 19:30-22:00 | זום

כותבים/מרצים: נעמי אורבך- שבילי | תמר אשל-ביאלר |
עינת דרוקר | ד"ר יורי סלע | ד"ר אלון רשף |
עורכת/מנחת סדנת כתיבה: עדי כהן

6th Floor

מרחב מפגש, למידה ותרבות
לאנשי מקצועות הטיפול והרפואה



מרכז רפואי העמק
רפואה מתקדמת בדיוק בשבילך



מכון דמו"ת



בין וינה לבייג'ינג

יחסי גוף-נפש בפסיכותרפיה בת-זמננו

- 04.1.24 מהפירוש האמפטי למותאמות הגוף-נפש כפירוש – התבוננות זן בנוכחותו של המטפל - ד"ר יורי סלע | מגיב: ד"ר אלון רשף
- 11.1.24 החזקה, הכלה ואינטגרציה באשפוז פסיכיאטרי – הגוף והרפואה המשלימה - ד"ר אלון רשף | מגיבה: נעמי אורבך-שבילי
- 18.1.24 על הצי' כ'שלישי' ותרומתו להבנת תנועת החיים ויחסי גוף-נפש - נעמי אורבך-שבילי | מגיבה: תמר אשל-ביאלר
- 25.1.24 גוף-נפש-משמעות – סיפורה של 'מצוקה ללא שם'- תמר אשל-ביאלר | מגיבה: עינת דרוקר
- 1.2.24 הגוף של אנשי המילים - שפות רבות יש לאדם עינת דרוקר | מגיב: ד"ר יורי סלע
- 8.2.24 לגעת במילה מבלי לערוך את הגוף - סדנת כתיבה גופנית עדי כהן

עלות מפגש בודד 200 ש"ח. 3 מפגשים - 520 ש"ח
עלות כל הסדרה - 960 ש"ח (במקום 1200 ש"ח) +
הטבה לרכישת הספר ב-59 ש"ח במקום 118 ש"ח
לקבוצה של 10 נרשמים. ויותר - כל הסדרה ב-720 ש"ח
10% הנחה נוספת לנרשמים לכל הסמינר עד 31.10

להרשמה לחצו כאן

מהפירוש האמפטי למותאמות הגוף־נפש כפירוש

התזוונותן דנכחות של המטפל

נוכחות טיפולית (therapeutic presence) הינה הינכחות גופנית־נפשית מלאה של המטפל בחדר-הטיפול. הניסיון הקליני והמחקר מראים כי נוכחות טיפולית כזו הינה גורם משמעותי בפרוצדורה הקלינית, ומשפיעה על תוצאות הטיפול בכלל ועל היבטים הקשורים לגוף־נפש של המטופל בפרט.

על בסיס הדיאלוג הממושך שבין בודהיזם וזן-בודהיזם לחשיבה פסיכודינמית ישרטט ד"ר סלע בהרצאה זו קווים מנחים לאפיון נוכחות טיפולית התומכת באינטראקציה מעוגנת גוף, ומאופיינת באי-שניות של גוף ונפש. כך יגדיר ד"ר סלע נוכחות טיפולית מותאמת כחידוש קליני: סוג חדש של פירוש הנותן פשר ומקנה משמעות למעשי האדם ופעילויות חייו.

ד"ר יורי סלע, פסיכולוג קליני, פסיכואנליטיקאי, פסיכותרפיסט אינטגרטיבי וד"ר לפסיכואנליזה, פרשנות ותרבות. ייסד את בה"ס 'מגע' לשיאצו והוא מייסד-שותף ב'מכון דמו"ת לפסיכותרפיה של נוכחות וחיוניות'. חבר ב'מכון ת"א לפסיכואנליזה בת-זמננו', ובעבר חבר בצוות פיתוח רעיוני של השירות הפסיכיאטרי, בית חולים 'העמק', ובוועדת-ההקמה של 'איגוד ישראלי רב-תחומי לפסיכותרפיה'. מרצה במסלולי 'פסיכולוגית העצמי' ו'פורצי הדרכים' ב'תכנית לפסיכותרפיה', אוניברסיטת ת"א. מתרגל טאי-צ'י וזאזן מזה כ 40 שנה. חוקר וכותב בנושאים של פסיכולוגיה מזרח-מערב, קשרי גוף-נפש בפסיכואנליזה ופנומנולוגיה. פרסם ספרי שירה, פרוזה ועיון.



מגיב: ד"ר אלון רשף



מרצה: ד"ר יורי סלע

החזקה, הכלה ואינטגרציה באשפוז פסיכיאטרי

הגור והרפואה המשלימה

אדם מתאשפז במחלקה פסיכיאטרית. פעמים רבות זהו אירוע דרמטי ולעיתים בעל השלכות לשנים רבות בעתיד. במהלך האשפוז עולה לעיתים השאלה - אם על יד מי מחברי הצוות, או המטופל - "מה אנחנו עושים כאן?" "למה?" "ולשם מה?". התשובות לכך הן מורכבות מאחר ומודלים קליניים ותיאורטיים שונים (כגון: מודל פסיכואנליטי, מודל מבוסס CBT, מודל באוריינטציה חינוכית, ועוד) מציעים המשגות ודרכי פעולה שונות. כמו כן, באשפוז מתקיימת פעולה בו-זמנית של סקטורים ומקצועות המחזיקים שפה שונה (צוות רפואי, פארה-רפואי, רפואה משלימה וכו'), שמוסיפה רובדים לחוויה ולטיפול באשפוז.

בהרצאה יתמקד ד"ר רשף במגוון המורכבויות הנפשיות והגופניות שהאשפוז מזמן ועל המציאות המרובדת שהוא מפגיש את המטופלים והמטפלים. דרך פרספקטיבה פסיכואנליטית, ד"ר רשף ידון במושגים של הכלה (ביון) והחזקה (ויניקוט) ויראה את ערכם בהארת אפשרויות טיפוליות גם במצבים תקועים וקשים באשפוז פסיכיאטרי, ובאופן שהן יכולים להוות מנוף לטרנספורמציה התפתחותית בחיי המטופל.

ד"ר אלון רשף, פסיכיאטר, מנהל המערך לבריאות הנפש במרכז הרפואי העמק, ומרצה בכיר בפקולטה לרפואה בטכניון. בוגר בי"ס לפסיכותרפיה דינמית באוריינטציה פסיכואנליטית, ובוגר קורס הכשרה ברפואה סינית לרופאים. תחומי ענין והשפעה נוספים - משחק, טאי צ'י, ותרגול מדיטציית ויפאסנה. "עיקר הענין שלי בשנים האחרונות הוא חקירה והטמעה של אינטגרציה של שפות שונות בטיפול בנפש - פסיכותרפיה ופסיכיאטריה עם רפואה סינית מסורתית, גוף ונפש, גישות ברוח התרגול הבודהיסטי, ועוד".



מגיבה: נעמי אורבך-שבילי



מרצה: ד"ר אלון רשף

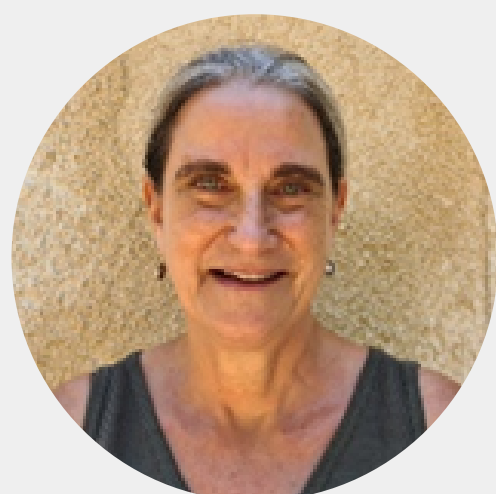
על הצ'י כ'שלישי

ותרומתו להקנת תעודת החיים ויחסי גוף-נפש

ישנם שני כיוונים מרכזיים בעולם המערבי לתיאור קשרי גוף-נפש. האחד, מציע עמדה דואליסטית הרואה בהם שתי ישויות נפרדות המתנהלות באופן עצמאי ומקביל (פאררליזם), למעשה ללא קשר, השפעה או תודעה המשותפים להם. והכיוון השני, רואה בהן שתי רשויות נפרדות, אך כאלה המקיימות ביניהן זיקה הדדית ומשפיעות באופן עלום זו על זו (אינטראקציוניזם). כשאנו מפנים את מבטנו לשדה הטיפולי - הפרדיגמה הפסיכוסומטית, שהינה אינטראקציוניסטית מטבעה, מציעה לתאר את היחסים בין הגוף לנפש בתור סכמה שלפיה סימפטומים גופניים נתפסים כתוצרים של חלקי נפש, שמטעמים שונים אינם מגיעים לכדי הכרה באופן מודע.

בהרצאה אורבך-שבילי תעמוד על החידתיות של קשרי גוף-נפש, ותפתח צוהר להסתכלות אחרת, לפיה הצ'י - אנרגית החיים לפי ההגות הסינית - הינו ה'שלישי העלום' בתוך מערך היחסים של גוף-נפש. אורבך-שבילי תתייחס לאיכויותיו ומופעיו המגוונים, ותעסוק בתרומתו להבנת תנועת החיים המתקיימת ומתגלה בו-זמנית בגוף, בנפש וברוח. מתוך כך נבחן כיצד ניתן לשלב התייחסות לצ'י בחשיבה התיאורטית בפסיכותרפיה ובהתערבויות פרקטיות בחדר-הטיפוליים.

נעמי אורבך-שבילי היא פסיכותרפיסטית באוריינטציה דאואיסטית ובודהיסטית, (מכון 'קרונה' באנגליה) ומטפלת מוסמכת ברפואה סינית - אקופונקטורה. מייסדת ומנהלת שותפה ב'מכון דמו"ת לפסיכותרפיה של נוכחות וחיוניות'. בעבר חברה בצוות פיתוח רעיוני של השירות הפסיכיאטרי, בית חולים 'העמק', ובוועדת-ההקמה של 'איגוד ישראלי רב-תחומי לפסיכותרפיה'. מטפלת ביחידים ובזוגות, ומדריכה ב'פסיכותרפיה של נוכחות וחיוניות'. מורה מוסמכת ל'ג'ינג צ'יקונג'. "העיון בכתבים דאואיסטיים ועמו תרגול והתבוננות במופעים החיצוניים והפנימיים של הצ'י, הם מקור ההשראה העיקרי עבורי להעמקת הבנת האדם וההיכרות עם גילווי החיים. מבט זה מכוון אותי בקליניקה ומחוצה לה".



מגיבה: תמר אשל-ביאלר



מרצה: נעמי אורבך-שבילי

גוף־נפש־משמעות

מרכז מרפא לבריאות

6th Floor

מרחב מפגש, למידה ותרבות
לאנשי מקצועות הטיפול והרפואה

מצוקות פיזיות שאין להן הסבר רפואי – האם יש דבר כזה? האם ישנם מצבים פיזיים החורגים מהמערכת ההסברית הרפואית, והאם אנו – מטופלים ומטפלים כאחד – מסוגלים לשאת חוסר בהסבר? האם היעדר של הסבר רפואי למצוקה פיזית מעיד בהכרח שההסבר למצוקה זו הינו נפשי, כפי שמציע לרוב המודל הרפואי, וכיצד מטפלים בנפש או בגופנפש מתייחסים למצבים הללו?

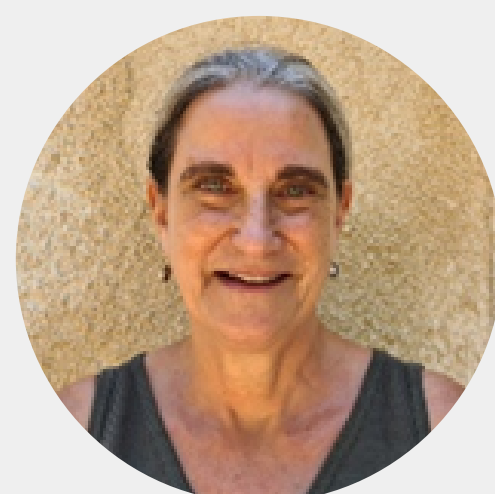
בהרצאה תדון אשל ביאלר בשאלות אלו מנקודת מבט אינטר-דיסציפלינארית המשלבת הבנה פסיכודינאמית לצד הבנה מתחום האנתרופולוגיה הרפואית, המתבוננת במבט ביקורתי באופן ההבניה ומתן המשמעות לשאלות של בריאות וחולי כחלק מהתנהלות תרבותית-חברתית.

לטענתה של אשל ביאלר מצוקה לא מוסברת, אותה היא מכנה "מצוקה ללא שם", הינה תופעה נפוצה שקיבלה מגוון התייחסויות בשדה הרפואי לאורך השנים. מצוקה ללא שם כרוכה במפגש ושהייה במצבי גבול – בין מרחב הידיעה לאי-הידיעה, בין המוסבר ללא-מוסבר, בין הגוף לבין הנפש; מרחבים מאתגרים הן מהבחינה התיאורטית והן מהבחינה הטיפולית. אשל-ביאלר תציג גישה טיפולית מותאמת הנובעת מההבנות אודות מהותה של ה'מצוקה ללא שם'.

תמר אשל ביאלר, פסיכולוגית קלינית בכירה, מדריכה בפסיכותרפיה ופסיכודיאגנוסטיקה, דוקטורנטית בחוג לאנתרופולוגיה באוניברסיטת חיפה, הדוקטורט: "מצוקה ללא שם" עוסק בנושא של סימפטומים פיזיים לא מוסברים רפואית. עבודה כפסיכולוגית קלינית במרכז רפואי העמק בשנים 1999-2021, מקימה-שותפה של תחום טיפול גוף-נפש, פסיכולוגית אחראית במרפאת מבוגרים, מנחת קבוצות ואחראית במערך הפסיכיאטרי, פסיכולוגית במרפאת כאב, מנחת קבוצה לטיפול גופנפש ותחום טיפול קבוצתי למטפלים במערך. מדריכה ומרצה בתחום פסיכותרפיה בשילוב גוף-נפש במסגרות שונות. כיום פסיכולוגית קלינית בעמך סניף קריות; בעלת קליניקה פרטית בקרית טבעון.



מגיבה: עינת דרוקר



מרצה: תמר אשל-ביאלר

הגוף של אנשי המילים

שפות רבות יש (אז)

חשיבותו ומשמעותו של הגוף הולכת ונשזרת במארג החשיבה התיאורטית הטיפולית המסורתית, ומתקיים תהליך הדרגתי של הנכחת הגוף במבנים תיאורטיים ובעשייה הקלינית. בעוד שהחיבור גוף-נפש מובן מאליו אצל מטפלים עבורם הגוף הוא נקודת המוצא הטבעית לעבודתם הטיפולית, עבור מטפלים אחרים - וחשוב לציין גם מטופלים - מדובר לא פעם בשפה זרה, הדורשת השקעה רבה על מנת ליצור חיבור נגיש לעבודה טיפולית מיטיבה. בהינתן קיומן של שפות וערוצים טיפוליים שונים, מהי המשמעות של הגוף בטיפול נפשי? מהות גנרית ובסיסית או אולי ערוץ אפשרי לעבודה - לפעמים מתאים יותר ולפעמים פחות? ומהו התהליך הנדרש ממטפל נפשי כדי להכליל התייחסות לגוף בטיפול?

במהלך ההרצאה דרוקר תתייחס למורכבותו הרב-גונית של עולמנו הנפשי בו הגופני והמילולי הם חלק מהמכלול, תדון במודל של אינטגרציה לעומת מודל של ריבוי שפות ותפרט על מצבים נפשיים להעדפת טיפול דרך הגוף. כמו כן, דרוקר תתייחס למסע שעברה כפסיכולוגית עבורה כלי העבודה המרכזי הוא המילים, ותוביל את המשתתפים. לשיח פנימי בדבר מערך יחסיהם בין הגוף למילה, ובין צרכי המטופלים. ות אל מול יכולתם כמטפלים. ות.

עינת דרוקר היא פסיכולוגית קלינית בכירה. מנהלת מערך השירות הפסיכולוגי בבית חולים "העמק" עפולה. רקע מגוון של עשייה קלינית והכשרת אנשי מקצוע, ובכלל זה מרצה במסגרות מקצועיות שונות בתחום החשיבה הדינמית. עוסקת בקידום חשיבה ועשייה משלבת של גישות ושפות טיפוליות שונות.



מגיב: ד"ר יורי סלע



מרצה: עינת דרוקר

לגעת במילה מבלי לערוך את הגוף

סצנת כתיבה גופנית

מה היחס שלנו לגוף שלנו? מה הגוף שלנו היה אומר לנו אם היינו נותנים לו את האפשרות לשוחח איתנו? אילו מילים, כשאנו נוגעים בהן, מסייעות לנו להיות עם חווית העצמיות שלנו מבלי שנצטרך לערוך את הגוף?

בסדנה זו נקרא יחד טקסטים שפותחים צוהר ליחסים המורכבים בין הגופני והנפשי, נעמוד על הקשר בין התחושה לבין המילה - בין הגוף לבין ה'עצמי', ונגע ביחסינו עם עצמנו דרך גופנו תוך תרגול שהייה והתמקדות בתחושה מורגשת (felt sense), עבודה עם דימויים ותרגילי כתיבה.

עדי כהן היא פסיכולוגית רפואית מומחית מדריכה, עובדת לפי מודל אינטגרטיבי ממוקד גוף, סכמות ויחסים. מעמיקה בתחום דימוי הגוף ו-self care. מנהלת שותפה של בית הספר לפסיכותרפיה מבוססת מחקר ומצוינות קלינית בבית קוגניטיקה. מייסדת שותפה של הקומה השישית - מרחב מפגש, למידה ותרבות לאנשי מקצועות הטיפול והרפואה. בוגרת התוכנית התלת שנתית לפסיכותרפיה אינטגרטיבית מזרח-מערב באוני' ת"א בשיתוף מכון דמו"ת. עבדה במשך שנים ב'מרפאה פסיכולוגית' עם מטופלים ברפואה ראשונית. התמחתה בפסיכוקרדיולוגיה בביה"ח בלינסון, ופיתחה שירותים פסיכולוגיים במרפאת בריאות לב האשה. עוסקת בהוראה, פיתוח תוכניות למידה, עריכה ואוצרות, והנחיית סדנאות כתיבה.



מנחה: עדי כהן